

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет суспільних наук і міжнародних відносин

Кафедра соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ С.О. Чернецький
«_____» _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 5.4.1в СОЦІОЛОГІЯ МАРКЕТИНГУ

спеціальність 054 Соціологія

факультет суспільних наук і міжнародних відносин

Дніпро – 2016 рік

Робоча програма «Соціологія маркетингу» для студентів за спеціальністю 054 Соціологія. – 13 с.

Розробник: Макаренко В.А., кандидат соціологічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціології.

Протокол від 14 вересня 2016 року № 11.

Завідувач кафедри соціології _____ (Кривошеїн В.В.)
«__» _____ 2016 року

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки / спеціальністю 6.030101 / 054 Соціологія.

Протокол від 30 серпня 2016 року № 1.

Голова _____ (Кривошеїн В.В.)
«__» _____ 2016 року

Схвалено Вченою радою факультету суспільних наук і міжнародних відносин.

Протокол від 29 вересня 2016 року № 2.

Голова _____ (Токовенко О.С.)
«__» _____ 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	За вибором	
	Напрямок підготовки: _____ (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 054 Соціологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачене		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 6	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	34 год.	6
		Практичні, семінарські	
		8 год.	2
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		138 год.	82
		У тому числі індивідуальні завдання:	
не передбачено	кнр – 9 годин		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 1:3,3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс «Соціологія маркетингу» містить у собі основи соціологічних знань в галузі організації та проведення маркетингових досліджень з урахуванням світових і вітчизняних досягнень. **Метою** викладання курсу «Соціологія маркетингу» є засвоєння наукового підходу до аналізу

найважливіших теоретико-методологічних питань взаємозв'язку соціокультурних умов і маркетингової діяльності, організації маркетингових досліджень, інтерпретації їх результатів та набуття навичок соціотехнологічної діяльності у сфері маркетингу та маркетингових досліджень. Курс спрямований на формування у студентів соціологічного погляду на маркетинг як соціально-економічний процес, наукового підходу до аналізу і прогнозування явищ і процесів, що відбуваються у маркетинговому середовищі, засвоєння практичних підходів до проведення маркетингових досліджень, використання отриманих теоретичних і практичних знань у майбутній професійній діяльності.

У результаті опанування дисципліни «Соціологія маркетингу» студент повинен:

- *знати* сутність категорій і понять маркетингу; теоретичні концепції соціології, за якими вивчають маркетинг і маркетингові дослідження; причини, проблеми та перспективи соціологізації маркетингу в сучасному суспільстві; принципи взаємодії суспільства та маркетингу; зміст і особливості етапів та тенденції розвитку маркетингових досліджень; особливості розвитку маркетингових технологій в українському соціумі;

- *уміти* встановлювати та аналізувати закономірності взаємодії соціальних і маркетингових процесів; досліджувати сутність соціальних явищ і процесів, що відбуваються в маркетинговому середовищі; застосовувати різноманітні методи маркетингових досліджень; використовувати отримані знання з метою вироблення маркетингових стратегій на ринку.

Дисципліна «Соціологія маркетингу» ґрунтується на вивченні студентами навчальних курсів «Економічна соціологія», «Соціологія управління», «Методика і техніка соціологічних досліджень».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні основи соціології маркетингу

Тема 1. Маркетинг як соціальний та управлінський процес

Тема 2. Соціологія маркетингу в структурі сучасного соціологічного знання

Тема 3. Маркетинг як фактор соціального розвитку

Змістовий модуль 2. Основні поняття маркетингу

Тема 1. Соціологічний аналіз маркетингового середовища та комплексу маркетингу

Тема 2. Соціальні аспекти сегментації ринку та позиціонування товарів

Тема 3. Планування, організація та контроль маркетингової діяльності

Змістовий модуль 3. Соціотехнологічні аспекти маркетингових стратегій

Тема 1. Соціальна технологізація маркетингової діяльності

Тема 2. Основні моделі ухвалення стратегічних маркетингових рішень

Тема 3. Види маркетингових стратегій

Змістовий модуль 4. Соціологічні методи в маркетингових дослідженнях

Тема 1. Зміст, етапи та основні напрямки маркетингових досліджень

Тема 2. Застосування соціологічного інструментарію в маркетинговому аналізі

Тема 3. Специфіка прикладних маркетингових досліджень

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Концептуальні основи соціології маркетингу												
Тема 1. Маркетинг як соціальний та управлінський процес	17	4	1	0	0	12	7	1	0	0	1	6
Тема 2. Соціологія маркетингу в структурі сучасного соціологічного знання	15	2	1	0	0	12	6	0	0	0	1	6
Тема 3. Маркетинг як фактор соціального розвитку	14	2	0	0	0	11	8	0	0	0	0	8
Разом за змістовим модулем 1	45	8	2	0	0	35	21	1	0	0	2	20
Змістовий модуль 2. Основні поняття маркетингу												
Тема 1. Соціол.аналіз маркетингового середовища та комплексу маркетингу	16	4	1	0	0	11	8	1		0	1	7
Тема 2. Соціальні аспекти сегментації ринку та позиціювання товарів	15	2	1	0	0	12	8	1	0	0	1	7
Тема 3. Планування, організація та контроль маркетингової діяльності.	16	4	0	0	0	12	8	0	1	0	1	7
Разом за змістовим модулем 2	47	10	2	0	0	35	24	2	1	0	3	21

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 3. Соціотехнологічні аспекти маркетингових стратегій												
Тема 1. Соціальна технологізація маркетингової діяльності	14	2	0	0	0	12	7	0	0	0	1	7
Тема 2. Основні моделі ухвалення стратегічних маркетингових рішень	17	4	1	0	0	12	7	1	0	0	0	6
Тема 3. Види маркетингових стратегій	16	4	1	0	0	11	7	1	0	0	1	6
Разом за змістовим модулем 3	47	10	2	0	0	35	21	2	0	0	2	19
Змістовий модуль 4. Соціологічні методи в маркетингових дослідженнях												
Тема 1. Зміст, етапи та основні напрямки маркетингових досліджень	12	2	0	0	0	11	8	0	0	0	1	8
Тема 2. Застосування соціологічного інструментарію в маркетинговому аналізі	14	2	1	0	0	11	8	1	0	0	0	7
Тема 3. Специфіка прикладних маркетингових досліджень	14	2	1	0	0	11	8	0	1	0	1	7
Разом за змістовим модулем 4	40	6	2	0	0	33	24	0	0	0	0	0
Усього годин	180	34	8	0	0	138	90	6	2	0	9	82

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д/з)
1	Маркетинг як соціальний та управлінський процес	1/0
2	Соціологія маркетингу в структурі сучасного соціологічного знання	1/0
3	Соціологічний аналіз маркетингового середовища та комплексу маркетингу	1/0
4	Соціальні аспекти сегментації ринку та позиціювання	1/0

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д/з)
	товарів	
5	Планування, організація та контроль маркетингової діяльності	0/1
6	Основні моделі ухвалення стратегічних маркетингових рішень	1/0
7	Види маркетингових стратегій	1/0
8	Застосування соціологічного інструментарію в маркетинговому аналізі	1/0
9	Специфіка прикладних маркетингових досліджень	0/1
Разом		8/2

6. Теми практичних занять

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

7. Теми лабораторних занять

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д/з)
1	Соціальний зміст основних понять маркетингу та зв'язок між ними.	12/6
2	Поведінка споживачів: види та фактори впливу.	12/6
3	Консюмеризм як соціальне явище.	11/8
4	Тенденції в маркетинговому макрозовнішньому середовищі на сучасному етапі розвитку українського суспільства.	11/7
5	Основні маркетингові стратегії на цільових ринках.	12/7
6	Специфіка стратегічного й тактичного планування маркетингової діяльності.	12/7
7	Сутність соціотехнологічного підходу до маркетингу.	12/7
8	Портфельний аналіз і перспективи його впровадження в діяльності українських компаній.	12/6
9	Застосування соціологічних та економіко-статистичних методів у маркетингових дослідженнях.	11/6
10	Основні способи проведення опитувань у маркетингових	11/8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д/з)
	дослідженнях.	
11	Питання оцінки ступеня достовірності результатів експерименту в маркетинговому дослідженні.	11/7
12	Основні фактори, що визначають оцінки та поведінку споживачів.	11/7
Разом		138/82

9. Індивідуальні завдання

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО

10. Методи навчання

- словесні методи навчання (лекції, а також бесіди, дискусії тощо як приклади діалогічного методу);
- інтерактивні методи (зокрема, ситуаційний метод, рольові ігри, круглі столи, «мозкова атака» тощо);
- елементи тренінгових програм;
- виконання самостійних завдань, що дозволяє визначити розуміння дослідницьких проблем та засобів їх вирішення, відпрацювання умінь здійснювати узагальнення та компаративний аналіз;
- самостійне опрацювання текстів (конспектування першоджерел);
- ознайомлення з сучасною монографічною та періодичною літературою з проблем соціальної сфери в Україні, Росії та інших країнах СНД та її реферативний аналіз;
- робота в Internet із сайтами електронних бібліотек з метою ознайомлення із сучасним станом розвитку зарубіжної соціологічної думки.

11. Методи контролю

- оцінки за роботу на семінарських заняттях;
- оцінки за контрольні роботи, що дозволяють виявляти ступінь оволодіння понятійно-категоріальним апаратом якісної методології;
- оцінки за виконання індивідуальних завдань з перевірки компетенцій;
- оцінки за виконання екзаменаційних завдань.

За підсумками вивчення курсу студенти складають екзамен.

Підсумкова оцінка знань виводиться на підставі таких критеріїв:

- 1) відповіді на практичних заняттях;
- 2) презентація оригінального матеріалу;
- 3) написання й захист самостійної наукової роботи теоретичного характеру;
- 4) написання КНР;

5) складання екзамену.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Сума
екс/к*	сем.	екс/к*	сем.	екс/к*	сем.	екс/к*	сем.	
7	12	7	20	7	20	7	20	100

*– експрес-контроль на лекціях за матеріалами тем змістовного модуля

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
64 – 74	D	задовільно	
60 – 63	E		
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Примітка:

* Оцінка F виставляється тільки за результатами складання комісії.

13. Методичне забезпечення

Макаренко В.А. Соціологія маркетингу // Науково-методичний посібник до вивчення дисциплін професійного спрямування за спеціальністю 8.03010101 «Соціологія» [Текст] // В.В. Кривошеїн (відп. за вип.), В.Г. Городяненко, О.В. Гилюн та ін. – Д.: Видавництво «Грані», 2014. – С. 142–156.

Макаренко В.А. Посібник до вивчення курсу «Соціологія маркетингу». – Дн-ськ: Вид-во ДНУ, 2011. – 28 с.

Маркетингові дослідження // Соціологія: Навчально-методичні програми. Посібник для викладачів і студентів / За ред. професора В.Г. Городяненка. – Дніпропетровськ, ДНУ, 2002. – С. 109-125.

Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Соціологія маркетингу» (електронний ресурс).

14. Рекомендована література

Базова

- Алешина И.В. Поведение потребителей: Учеб пособие для вузов. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2000. – 384 с.
- Армстронг Г., Котлер Ф. Введение в маркетинг. – М.: Изд. дом «Вильямс», 2000. – 640 с.
- Армстронг Г., Котлер Ф. Маркетинг. Загальний курс. Навчальний посібник. – М.: Видавничій дім «Вильямс», 2001. – 608 с.
- Ассэль Г. Маркетинг: принципы и стратегия: Учебник для вузов. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 804 с.
- Белуха Н.Т. Аудит: Учебник. – К.: «Знання», 2000. – 769 с.
- Бойко И.И. Аналитический маркетинг: Учеб. пособ. – К.: Таксон, 1997. – 111 с.
- Вачевський М.В., Вачевський О.М. Стасишин Б.О. та ін. Маркетинг: Основи теорії та практики. – Львів: Каменяр, 1999. – 223 с.
- Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник для вузів. – К.: Лібра, 1998. – 384 с.
- Герасимчук В.Г. Маркетинг: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1994. – 327 с.
- Голубков Е.П. Маркетинговые исследования: теория, методология и практика. – М.: Финпресс, 2000. – 464 с.
- Дихтль Е., Хершген Х. Практический маркетинг: Пер. с нем. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 254 с.
- Ерухимович И.Л. Ценообразование: Учебно-методическое пособие. – К.: МАУП, 1998. – 102 с.
- Ильин В.И. Поведение потребителей: Учебное пособие. – Сыктывкар: Сыктывкарский университет, 1998. – 191 с.
- Ковалёв А.И., Войленко В.В. Маркетинговый анализ. – М.: Центр экономики и маркетинга, 1996. – 315 с.
- Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Д., Вонг В. Основы маркетинга. – 2-е европейское издание. – М.; СПб.; К.: Изд. дом «Вильямс», 2000. – 944 с.
- Ламбен Жан-Жак. Стратегический маркетинг. – СПб: Наука, 1996. – 439 с.
- Лопатина Н.В. Социология маркетинга: Учебное пособие. – М.: Академический проспект, 2005. – 304 с.
- Мак-Дональд М. Стратегическое планирование маркетинга. – СПб.: Изд-во «Питер», 2000. – 320 с.
- Маркетинг/ Под ред. проф. Уткина Э.А. – М.: Ассоциация авторов и издателей «Тандем», Изд-во ЭКМОС, 2001. – 320 с.
- Морозов Ю.В. Основы маркетинга: учебное пособие для вузов. – М.: Изд. дом «Дашков и К°», 2001. – 156 с.
- Панина Н.В. Технология социологического исследования. – К.: Институт социологии НАН Украины, 1998. – 249 с.
- Парсяк В.Н., Рогов Г.К. Маркетинговые исследования. – К.: Наукова думка, 2000. – 174 с.
- Полторац В.А. Маркетинговые исследования: методы и технологии. – Днепропетровск: Арт-Пресс, 1997. – 136 с.

Допоміжна

- Старостіна А.О. Маркетингові дослідження: Практичний аспект. – К.; М.; СПб.: Видавничий дім «Вільямс», 1998. – 261 с.
- Сэндидж Ч., Фрайбургер В., Ротцолл К. Реклама: теория и практика: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1989. – 630 с.
- Тарасенко В.И. Социология потребления: методологические проблемы. – К.: Наукова думка, 1993. – 165 с.
- Уткин Э.А. Цены. Ценообразование. Ценовая политика: Учебник. – М.: Тандем – Экмос, 2000. – 222 с.
- Уэллс У., Бернет Дж., Мориарти С. Реклама: принципы и практика. – СПб.: Изд-во «Питер», 1999. – 736 с.
- Фатхутдинов Р.А. Стратегический маркетинг: Учебник. – М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2000. – 640 с.
- Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 120 с.
- Черчилль Г.А. Маркетинговые исследования. – СПб: Издательство «Питер», 2000. – 752 с.
- Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. – М.: Добросвет, 2001. - 596 с.

15. Інформаційні ресурси

- Наукова бібліотека Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.
  - Обласна публічна бібліотека.
  - Міська публічна бібліотека.
  - Сайти електронних бібліотек Internet:
  - <http://rada.gov.ua>. (Законодавство, нормативні документи на сайті Верховної Ради України);
  - <http://pidruchniki.com.ua/> (Перша українська Електронна бібліотека підручників "Pidruchniki.com.ua");
  - <http://chtyvo.org.ua/help/biblioteka/> (Електронна бібліотека «Чтиво»
- Представлені повнотекстові електронні версії україномовних творів: наукова, навчальна, художня та ін. література, яка охоплює різні галузі знань).

16. Структура рейтингової системи оцінювання

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Кафедра соціології

Дисципліна «Соціологія маркетингу»

Академічна група: СЦ-16м-1

Навчальний рік 2016/2017

Семестр 1

Елементи контролю за змістовим модулем 1

Термін: 5 тиждень

- експрес-контроль на лекціях за матеріалами тем модулю (3 теми) – до **7 балів**: за відповіді на тестові питання з кожної теми нараховується 2,5 бали на оцінку «відмінно», 2 бали – «добре», 1 бал – «задовільно», 0 балів – «незадовільно» та відсутність на експрес-контролі;

- робота на семінарах (3 заняття) – до **12 балів**: за виступи, доповнення, роботу в груповому режимі нараховується 4 бали на оцінку «відмінно», 3 бали – «добре», 1-2 бали – «задовільно», 0 балів – незадовільно та відсутність на занятті.

Перескладання змістового модуля 1: 6 тиждень.

Елементи контролю за змістовим модулем 2

Термін: 10 тиждень

- експрес-контроль на лекціях за матеріалами тем модулю (3 теми) – до **7 балів**: за відповіді на тестові питання з кожної теми нараховується 2,5 бали на оцінку «відмінно», 2 бали – «добре», 1 бал – «задовільно», 0 балів – «незадовільно» та відсутність на експрес-контролі;

- робота на семінарах (4 заняття) – до **20 балів**: за виступи, доповнення, роботу в груповому режимі нараховується 5 балів на оцінку «відмінно», 3-4 бали – «добре», 1-2 бали – «задовільно», 0 балів – незадовільно та відсутність на занятті.

Перескладання змістового модуля 2: 11 тиждень.

Елементи контролю за змістовим модулем 3

Термін: 14 тиждень

- експрес-контроль на лекціях за матеріалами тем модулю (3 теми) – до **7 балів**: за відповіді на тестові питання з кожної теми нараховується 2,5 бали на оцінку «відмінно», 2 бали – «добре», 1 бал – «задовільно», 0 балів – «незадовільно» та відсутність на експрес-контролі;

- робота на семінарах (4 заняття) – до **20 балів**: за виступи, доповнення, роботу в груповому режимі нараховується 5 балів на оцінку «відмінно», 3-4 бали – «добре», 1-2 бали – «задовільно», 0 балів – незадовільно та відсутність на занятті.

Перескладання змістового модуля 3: 15 тиждень.

Елементи контролю за змістовим модулем 4

Термін: 17 тиждень

- експрес-контроль на лекціях за матеріалами тем модулю (3 теми) – до **7 балів**: за відповіді на тестові питання з кожної теми нараховується 2,5 бали на оцінку «відмінно», 2 бали – «добре», 1 бал – «задовільно», 0 балів – «незадовільно» та відсутність на експрес-контролі;

- робота на семінарах (4 заняття) – до **20 балів**: за виступи, доповнення, роботу в груповому режимі нараховується 5 балів на оцінку «відмінно», 3-4 бали – «добре», 1-2 бали – «задовільно», 0 балів – незадовільно та відсутність на занятті.

Перескладання змістового модуля 4: 18 тиждень.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється у письмовій формі за темою пропущеного заняття (за кожні 2 год. відпрацьованих таким чином занять нараховуються до 3 балів).

Примітка. У межах балів поточного контролю студенту може нараховуватися заохочувальні бали (із знаком «+», із розрахунку до 10 балів) в графі «Перескладання» за додаткову роботу наукового характеру із проблематики навчальної дисципліни (участь в олімпіаді, виступ на науковій конференції, підготовка наукових публікацій тощо), але загальна сума балів поточного контролю не може перевищувати максимально встановлену кількість балів.

Викладач-екзаменатор
_____ Макаренко В.А.

Викладач, який проводить семінарські
заняття _____ Макаренко В.А.

Затверджено на засіданні кафедри соціології, протокол № 11 від 14 вересня 2016 р.

Завідувач кафедри соціології
«___» _____ 2016 р.

Кривошеїн В.В.